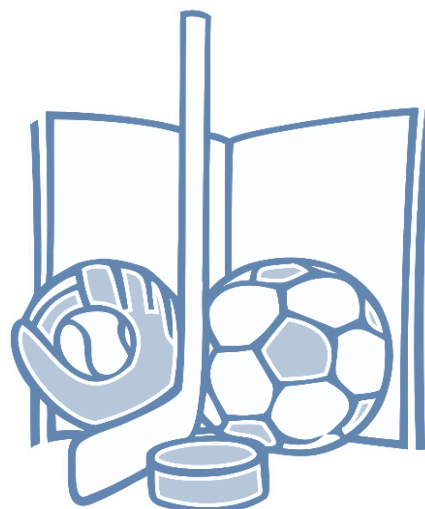

KALINA

2020/2021

číslo 1

„Nerob iným to, čo nechceš, aby iní robili tebe.“

Konfucius

AHOJTE!

Po dlhšej dobe je tu opäť jesenno-zimné číslo nášho školského časopisu Kalina. Veríme, že sa pri jeho čítaní poučíte, ale aj pobavíte. Tešíme sa, že mnohí z Vás sa podieľali na jeho príprave. Dúfame, že počet prispievateľov z Vašich radov sa bude stále zvyšovať. Prajeme Vám príjemné a zábavné čítanie!

ŠKOLSKÉ NOVINKY

Už piaty školský rok úspešne pokračujeme v súťaži o **NAJTRIEDU**. Minulý rok sa nám ju kvôli zatvoreniu škôl nepodarilo dokončiť. A hoci nepriaznivá situácia stále pretrváva, tentokrát sa nedáme odradiť! Vedomostné, športové či výtvarné súťaže pre Vás budeme v rámci aktuálnych možností pripravovať po celý rok. Preto je každý jeden získaný bod pre konečné a celkové poradie tried nesmierne dôležitý. Tu môžete vidieť aktuálny, no stále priebežný bodový stav, keďže sa teraz nachádzame zhruba v polovici súťaže.

NAJTRIEDA 2020/2021										
1. stupeň	Európsky týždeň športu					Jesenná výzdoba	Zima		NAJTRIEDA	
	počet úsekov	počet košov	úseky + koše	poradie ETS	bodý do NAJ - TRIEDA	bodý do NAJTRIEDA	Vianočná výzdoba	Mikuláš / bonus	bodý spolu	priebežné poradie
1.A	44	12	56	6.	4	8	7	2	21	7.
1.B	43	15	58	5.	5	8	7	2	22	6.
1.C	47	13	60	4.	6	8	8	2	24	4.
2.A	45	15	60	4.	6	8	7	2	23	5.
2.B	42	19	61	3.	7	8	7	2	24	4.
3.A	53	8	61	3.	7	9	9	2	27	2.
3.B	53	11	64	2.	8	8	8	2	26	3.
4.A	52	14	66	1.	9	9	8	2	28	1.
4.B	51	10	61	3.	7	9	9	2	27	2.

NAJTRIEDA 2020/2021									
2. stupeň	UC1	Európsky týždeň športu					Jesenná výzdoba	Najtrieda 2021	
		počet úsekov	počet gólov	úseky + góly	poradie ETS	bodý do NAJ - TRIEDA	bodý do NAJTRIEDA	bodý spolu	priebežné poradie
5.A	4	33	17	50	5.	4	7	15	6.
6.A	7	34	21	55	2.	7	8	22	1.
6.B	7	38	11	49	6.	3	8	18	3.
7.AB	8	33	11	44	8.	1	8	17	4.
7.AC	5	36	15	51	4.	5	6	16	5.
8.ABC	5	36	12	48	7.	2	7	14	7.
9.AB	7	44	17	61	1.	8	5	20	2.
9.AC	6	42	11	53	3.	6	2	14	7.

JESEŇ

Uplynula poriadne rýchlo, čo povieť? Bola mimoriadne príjemná. Dúfame, že tento krásny čas v roku ste využili na prechádzky a pobyt v prírode. Tešíme sa z toho, že všetky naše triedy boli po roku opäť mimoriadne krásne a farebne vyzdobené. Tradičnej obľube sa teší Halloween, a tak v triedach nechýbali kostry lebky, sviečky či netopiere.

INTERNET

Nevieme si už bez neho život predstaviť. Čo je to vlastne internet je? Vznikol v roku 1983 a často je označovaný aj ako sieť, web. Má rôzne výhody, veď predsa bol stvorený na pomoc ľuďom. Je s ním však spojené aj množstvo nevýhod či rizík. Poďme si o niektorých z nich povedať.

Výhody:

- poskytnutie okamžitých informácií
- uľahčuje prístup k vzdelávaniu
- umožňuje prácu či štúdium online
- zvýšenie komunikácie
- dá sa nakupovať online
- ponúka rôzne formy zábavy

Nevýhody:

- útoky na zabezpečenie počítačov
- zneužívanie detí
- šírenie počítačových vírusov
- vytvorenie závislostí
- nevhodný obsah pre mládež
- porušovanie autorských práv
- podpora sedavého spôsobu života

Každému je snáď jasné, že pri počítači by sme nemali tráviť príliš veľa času. Je dobré si aktivitu na internete obmedziť, prípadne aj stopnúť. Dôležité je ju prestriedať s fyzickou aktivitou. Využime čas strávený na internete pozitívne - na komunikáciu s ľuďmi, ktorí to potrebujú, na učenie, vzdelávanie či na vlastný rozvoj.

Martin Grobarčík, 7.AB

ČAJ A JEHO TRADÍCIE

Pohár čaju v chladnej zime.... Dali by ste čierny, zelený či ovocný? Typov čaju je veľmi veľa. Poznáte ale jeho tradície a kultúru?

Slovo **čaj** pochádza z výslovnosti čínskeho slova 茶 .V Číne sa čaj teší popularite po tisícročia. V 8. storočí bol tak obľúbený, že skupina obchodníkov požiadala spisovateľa Lu Ju, ktorý napísal prvú známu knihu o čaji. Do 17. storočia sa v Číne používal len čaj zelený. Ten však nevydržal cestu do Európy, ktorá v tom čase trvala niekoľko mesiacov. V južnej Číne sa lístky čaju sušili na slnku a fermentovali, a tak vznikol čaj čierny. A ako sa nakoniec dostal do Európy? Priviezli ho sem holandskí a portugalskí obchodníci začiatkom 17. storočia.

Čaj sa zvyčajne v Číne pije s nejakým občerstvením, napríklad 月饼 (preklad je mesačný koláč) , 绿豆糕 (zelený fazuľový koláč). Obidva sú sladké dezerty, lebo čaj je horký.

V 20.storočí sa čaj stal znova populárny v Ázii, lebo vznikol nový nápoj 珍珠奶茶 (v preklade Perlový mliečny čaj). Dávajú totiž doňho čierny guľôčky podobné perlám, ktoré sú vyrobené z tekvicového prášku. Lepšiu chuť mu dodáva aj kokos či červené fazule. Tento nápoj dá ľahko pripraviť aj doma.

Helenka Zhang, 7.AB

NAJZAUJÍMAVEJŠIE MIESTA SVETA

Na svete je veľa krásnych, zaujímavých a netradičných miest. V tomto článku Vám popíšem aspoň päť z nich, ktoré by som raz chcela navštíviť.

1. USA

USA sú plné prírodných krás a úkazov, no mňa zaujali zvlnené kamenné útvary v Arizone- The Wave (Vlna). Na to, aby ste sa tam dostali, si musíte vyžiadať online povolenie. Len 1h a 26 minút odtiaľ je vzdialené ďalšie zaujímavý kamenný útvar- Antelope canyon.

2. Austrália

Middle Island je ostrov pri Austrálii. Nachádza sa tam jazero so slanou vodou Hillier, ktoré má netradičnú bledoružovú –priam až žuvačkovú farbu. Dlhým skúmaním vedci zistili, že túto farbu spôsobuje riasa, ktorá sa v hojnej miere v jazere vyskytuje.

3. Holandsko

Symbolom tejto európskej krajiny sú veterné mlyny, dreváky, syr, ale aj tulipány. Len 35 minút od Amsterdamu sa nachádzajú tulipánové polia v Lisse. Okrem tulipánov sa tam nachádzajú aj nádherné polia plné narcisov. Je to naozaj nádherný pohľad a pastva pre oči.

4. Kanada

Kanada je známa najmä ich javorovým listom a sirupom. No na ostrove blízko Kanady sa nachádza Berry Head Arch. Je to skalnatý most vytvorený prírodou. Ďalším prírodným unikátom je ľadovcové jazero Moraine Lake v Národnom parku Banff v Kanade. Jeho rozloha je 50 hektárov

a maximálna hĺbka je 14m. Patrí do zoznamu Svetového kultúrneho dedičstva a jeho pôvodnými obyvateľmi boli Indiáni.

5. Turecko

Pamukkale je mesto v Turecku a znamená to doslovne „bavlnený hrad“. Ide o turisticky mimoriadne vyhľadávané miesto. Svah pokrytý snehom a bielym traventínom pripomína kopec. Rozloha bieleho „hradu“ je 2 700m na šírku a 160m na výšku. Z tohto miesta vyteká aj minerálny prameň.

Michaela Grajciarová, 6.B

QUIZ ABOUT GREAT BRITAIN

!!!COMPETITION!!!

Send the answers (j.zemanikova@skolakalina.sk) and you can win a prize.

1. Which is the largest part of GB?

- a) Wales
- b) England
- c) Scotland
- d) Northern Ireland

2. Who is the head of the country?

- a) the Lord Mayor
- b) the president
- c) the queen
- d) the Prime Minister

3. Who wasn't born in Britain?

- a) Alexander Fleming
- b) Oliver Cromwell
- c) Thomas Alva Edison
- d) Charles Darwin

4. What is the name of a big wheel in London?

- a) London Eye
- b) Big Eye
- c) Small Eye
- d) Great Eye

5. British people are not called:

- a) Britons
- b) Brits
- c) British
- d) Britains

6. Which of these top places isn't in GB?

- a) The Lake District
- b) Harbour Bridge
- c) the Highlands
- d) Royal Pavilion

7. How many airports are there in London?

- a) 3
- b) 4
- c) 5
- d) 6

8. Which sport is not typical for Britain?

- a) cricket
- b) rugby
- c) golf
- d) diving

9. What's the national anthem called?

- a) God save the Queen
- b) the House of Lords
- c) Union Jack
- d) God save the King

10. Which is the longest river of UK?

- a) the Cumbria
- b) the Avon
- c) the Thames
- d) the Severn

ODPORÚČANÉ KNIHY

Pre najmenšie deti alebo mladších čitateľov by som odporúčala **Denník odvážneho bojka**.

Kniha má veľké písmo, veľa obrázkov, zopár komiksov. Opisuje príbeh chlapca, ktorý si do denníka zapisuje svoj každodenný život a svoje pocity. V škole mu veľmi nedarí a doma má mladšieho brata, ktorý mu bráni čokoľvek podniknúť a staršieho brata, ktorý sa s ním neustále háda a bije.

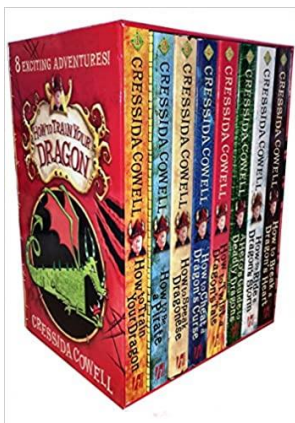

Pre starších žiakov a tých, čo majú radi fantasy a mytológiu, by som odporúčala spisovateľa Ricka Riordana. Napísal knihu **Percy Jackson** alebo **Kronika Cartera Kana**. V oboch sériách ide o záchranu sveta, ale v každej knihe trochu inak.

V Percym Jacksonovi Percymu zrazu záhadne ožije celá grécka mytológia priamo pred očami a on sa dozvie, že je poloboh a syn boha mora Poseidóna. V knihe niekto

ukradne Diovi blesk a Percy ho musí nájsť a doniesť ho naspäť. V ďalších knihách musí poraziť prastaré zlo, ktoré je staršie ako samotní bohovia. V Kronike Cartera Kana sú dve deti menom Carter a Sadie, ktoré zistia, že sú potomkami faraónov. V prvej knihe musia poraziť boha zla Sutecha a v ďalších sa snažia poraziť pôvodného boha zla a nastoliť opäť mier.

Pre tých, čo majú radi draky alebo čarodejníctvo, odporúčam knižné série **Ako si vycvičiť draka**, ktoré majú dvanásť dielov a **Čarodeji dávnoveku**, ktoré majú zatiaľ tri diely, ale ďalšie sa priebežne píšú.

Obe série sú od spisovateľky Cressidy Cowell. V „Ako vycvičiť draka“ prechádza hlavný hrdina Štikút rôznymi prekážkami a snaží sa nastoliť skutočný mier medzi drakmi a Vikingmi. V druhej knihe sa tri deti snažia navždy odstrániť strigy,

najhoršie stvorenia na svete. Používajú na to hlavne mágiu.

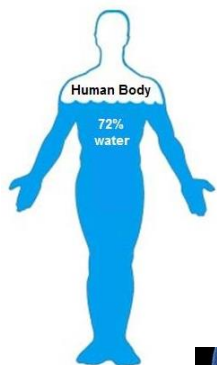
Nakoniec by som odporúčala knihu pre všetkých, ktorí majú radi dejepis a chcú by sa dozvedieť informácie zábavnejšou formou, nielen tak, ako nám ich podáva školská učebnica. Pre tých odporúčam spisovateľa Terryho Dearyho.

Píše najmä o starovekých ríšach. Jeho knihy sú vtipné, ale aj poučné. Zatiaľ vyšli **Perfektní Gréci** alebo **Krutí Aztékovia**. Knihy vychádzajú v sérii pod názvom **Hrôzostrašná história**.

Monika Pelechová, 6.B

VIEŠ, ŽE...

Telo dospelého človeka tvorí **72% vody**, **650 svalov**, **206 kostí**, **78 orgánov** a v tele máme desaťkrát viac baktérií než buniek. Pretože nás denne atakuje množstvo vírusov, baktérií, patogénov, vyvinul sa u človeka imunitný systém. Ako prví ho popísali Louis Pasteur a Robert Koch. Počas svojich životov nikdy nespolupracovali a dokonca sa vyslovene neznášali.

Existujú nepriatelia imunity.

CUKOR

Telo má cukry rado a používa ich ako primárne palivo na svoj chod. Cukor sa nachádza vo všetkých potravinách. Presladený organizmus má slabú imunitu, často trpí na infekcie a zápal. Telo nemá dobrú kondíciu. Pri zvýšenom množstve cukru telo funguje opačne ako má, cíti sa podráždené, unaveno, nahnevane a to vedie k stresu.

STRES

Oslabuje imunitu a telo sa nedokáže brániť pred okolitými vírusmi a baktériami. Dôvodom častých ochorení je nepokojná myseľ a nadmerná stresová záťaž. Ľudská psychika a imunita sú pevne prepojené.

Imunita nemá rada permanentný komfort, keďže potom „lenivie“. Telo preto pravidelne vystavujte prínosnej a krátkej záťaži (napr. otužovanie, šprint, pôst), aby malo aj príležitosť bojovať a pripraviť sa na nekomfortné situácie.

NEDOSTATOK SPÁNKU

Telo sa počas spánku venuje regenerácii a čisteniu. Zbavuje sa všetkých informácií a v spánku sa mobilizujú zbrane imunitného systému, ktoré bojujú proti infekcii. Preto sú chorí ľudia často ospalí a radi si pospia aj počas dňa. Pokiaľ si nevieme dopriať pravidelnú dávku kvalitného spánku, naša obranyschopnosť nebude schopná pracovať správne.

STERILITA

Aby sa imunita správne vyvíjala, musí človek prichádzať do priameho kontaktu s patogénmi. Tento kontakt posilňuje imunitný systém človeka, a ak si po príchode domov umyjete ruky, nijako imunite neuškodíte. Aj dezinfikovať treba v zdravej miere.

Vyvážená a zdravá strava, otužovanie, pohyb na čerstvom vzduchu, primeraná hygiena a starostlivosť o telo zabezpečí, aby náš imunitný systém fungoval a bol vždy pripravený na nekomfortné situácie

MATEMATIKA PRE NAJMENŠÍCH

20

Matematické hry

Vypočítaj príklady a vylúšti tajničku.

$$17 - 6 + 4 - 5 = \square \text{ O}$$

$$15 + 3 - 4 - 7 = \square \text{ T}$$

$$10 - 3 + 7 - 2 = \square \text{ P}$$

$$8 + 5 + 7 - 9 = \square \text{ L}$$

$$13 - 6 + 4 + 6 = \square \text{ I}$$

12	17	11	10	7

20

Matematické hry

Vypočítaj príklady a vylúšti tajničku.

$$7 - 6 + 14 - 5 = \square \text{ C}$$

$$15 + 2 + 2 - 7 = \square \text{ U}$$

$$10 + 3 + 7 - 8 = \square \text{ A}$$

$$18 - 6 + 5 - 9 = \square \text{ D}$$

$$13 - 2 + 7 - 4 = \square \text{ S}$$

14	12	8	10	12

POÉZIA NONSENSU

Naši piataci na hodinách literatúry tvorili nezmyselné básničky. Posúďte, ako sa im ich výtvary podarili. 😊

Nezmysly v dome

Murár kotkodáka na dvore,
ostatní sú v komore.

Sliepka stavia dom,
všetci budeme bývať v ňom.

Pes varí polievku,
hľadá si vhodnú pokrievku.

(Jakub Križan)

Taká normálna rodinka

Mama spí na strome,
vrana kráka na dvore.

Babka šteká v búde,
metla stojí v kúte.

Pes pečie koláč,
do cesta strčil ňucháč.

Anička pozerá na jedlo,
aby ju kurča nezjedlo.

(Tatiana Kašáková)

Nezmysel na nezmysel

Mačka lieči telo,
robí to veselo.

Pes hasí oheň,
spraví pri tom povodeň.

Robotník skáče v džungli,
študoval telesnú na gympli.

Lekár loví myš,
hľadá jej skrýš.

(Alex Glembek)

ZIMA, ZIMIČKA...

Opäť je tu december – väčšinou považovaný za najobľúbenejší mesiac v roku. Tento rok prišla zima nenápadne, pomaly a zatiaľ ešte ani neudrela vo všetkej svojej kráse. Snáď sa čoskoro dočkáme aj výdatnejšej nádielky snehu.

Najmä naši starší spolužiaci strávili zatiaľ dosť veľkú časť školského roka za počítačom, mobilom či tabletom. Preto Vás vyzývame k tomu, aby ste počas zimných a vianočných prázdnin boli čo najviac vonku – na čerstvom vzduchu. Ak máte možnosť, choďte mimo mesta – do prírody. Aj zima ponúka mnohé možnosti, ako si zašportovať. Môžete sa sánkovať, bobovať, lyžovať, bežkovať či snowboardovať. Typické pre toto ročné obdobie je korčuľovanie či ľadový hokej. No

výbornou aktivitou pre Vaše zdravie je aj obyčajná prechádzka v prírode, chytanie vločiek, stavanie snehuliakov či poriadna guľovačka. A nič nie je lepšie, ako keď sa riadne vymrznutí a vyšportovaní vrátite do vykúrenej miestnosti a zohrejete sa šálkou dobrého teplého čaju.

OSOBNOSTI POD VIANOČNÝ STROMČEK

23.12.

Jean-François Champollion (23. 12. 1790, Francúzsko) bol francúzsky archeológ, zakladateľ egyptológie.

Už ako päťročný sa sám naučil čítať a písať. Ako deväťročný vedel grécky a latinsky, ako 11-ročný čítal Bibliu v hebrejčine. Neskôr sa začal učiť arabsky, sýrsky, koptsky, perzky. Zaujímal sa o zéndštinu, jazyk farsí, sanskrt, a aj o čínštinu. V roku 1822 ako prvý rozlúštil egyptské hieroglyfy pomocou Rosettskej dosky, ktorej obsah je vytesaný v staroegyptčine

hieroglyfickým písmom. Významne prispel k poznaniu vzniku civilizácie v dejinách ľudskej spoločnosti.

24.12.

Alžbeta Bavorská, zv. **Sissi** (24.12.1837) bola bavorská princezná, rakúska cisárovná, manželka rakúskeho cisára Františka Jozefa I. Sissi bola v súkromnom živote rozporuplná osobnosť. Vytvárala si svoj vlastný štýl, ktorý sa len zriedkavo zhodoval so zásadami dvorného ceremonálu. Alžbeta nebola aktívna v politickom dianí. Politicky sa prejavila len raz, v roku 1867, kedy sa zaslúžila o presadenie ústupkov voči Maďarom.

25.12.

Na Prvý sviatok vianočný svoje narodeniny (25.12.1935) každoročne oslavoval národný umelec, maliar, grafik, ilustrátor a autor bývalých československých bankoviek prof. **Albín Brunovský**. Ako umelec i pedagóg obnovil záujem o klasické grafické techniky. Vo svojej tvorbe sa okrem voľnej grafiky venoval najmä maľbe v knižnej ilustrácii.

MIKULÁŠ

Aký by to bol december bez návštevy Mikuláša?! Prišiel spolu s anjelom a s čertom, aby žiakom na prvom stupni vyčaroval úsmev na tvári a potešil ich aj sladkým balíčkom. Deti sa z tejto vzácnej návštevy veľmi tešili, Mikulášovi zarecitovali, zaspievali a tí odvážnejší sa ho dokonca aj čosi povypytovali.

A ako si pripomínajú a vítajú Mikuláša deti v iných krajinách sveta? V **Austrálii** jeho sane ťahajú ôsmi bieli klokany. V **Japonsku** má Mikuláš oči vzadu rovnako ako vpredu, a práve preto sa deti správajú v jeho blízkosti veľmi skromne. V **Írsku** Mikuláš nedonesie darčeky, práve naopak, deti mu prichystajú koláče, závin a pivo. V **Anglicku** deti tradične nechajú pre Mikuláša na stole mlieko a sušienky. Skutočný Joulupukki žije v Laponsku vo **Fínsku**. Odtiaľ sa vydá na cestu po celom svete. Musí navštíviť 378 miliónov detí, k tomu musí cestovať 117 miliónov kilometrov, takže preteká s rýchlosťou 244 km za hodinu.

MIKULÁŠ OČAMI 4.B

Na Mikuláša sme sa všetci tešili a takéto veršičky sme zložili:

Milý, bystrý Mikuláš,
čo tento rok pre nás máš?
Mám ja pre vás rukavice,
čapice i šálov tisíce.
Ukryl som to na sane,
kto ich prvý dostane?

Odbaľte si rýchlo svoje dary
a vyčarte úsmev na tvári.

(Simona Kotesová)

Mikuláš, strýko náš,
aké darčeky nám dáš?
Všelijaké sladkosti
a veľa radosti.
Knihy, hračky, čokolády,
aby boli deti rady.

(Daniel Pribela)

Mikuláš, Mikuláš, čo na saniach máš?

Ten X-box a plyšáky komu dáš?

Ďakujeme, ďakujeme, Mikuláš,

už na sane rýchlo nasadáš.

(Adam Kozík)

Na Mikuláša máme veľa radosti,
nikto sa nevie dočkať sladkostí.
Čižmy sme si umyli
a k oknám postavili.
(Ľuboš Kucharík)

Mikuláš mi schoval rukavicu
a do nej dal vevericu.
Mikuláš je bystrý
a k tomu vtipný.
(Filip Turčani)

Mikuláš, Mikuláš,
milý strýko náš.
Dobre si skryl čokoládu,
aj tak máme dobrú náladu.
(Alex Kristián Iurek)

Mikuláš, príd' k nám,
snehuliaka ja už mám.
Poviem ti aj pekný verš,
nakreslím ti, čo len chceš.
(Nikola Myhovich)

NA VIANOCE OTVÁRAME NAŠE SRDCIA

„Darovať, to znamená, ako by si preklenul most cez priepasť samoty.“

(Exupéry)

V tento predvianočný čas sme ku sebe milší, a preto sme sa rozhodli potešiť a obdarovať starkých v domovoch dôchodcov. Štvrtáci a tretiaci sa zapojili do projektu

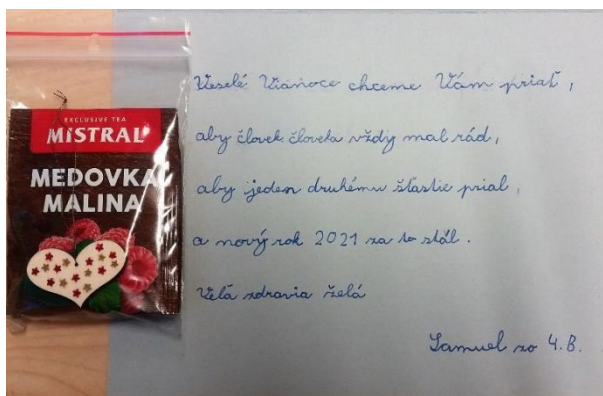
KOĽKO LÁSKY
sa zmestí do krabice od topánok?

Škatuľky sme naplnili drobnosťami a pripojili sme aj pranie k Vianociam.

Spravme Vianoce neznámym starkým v domovoch je ďalší pekný projekt, do ktorého sa zapojili triedy 3.A, 3.B a 4.B. Vlastnoručne vyrobené vianočné pohľadnice, kresbičky, anjeli a drobné darčeky určite urobia radosť deduškom a babičkám. Rukou písané pranie – jeden z tradičných symbolov Vianoc je dôkazom toho, že na nich niekto myslí.

VIANOČNÁ VÝZDOBA

Aj výzdoba v škole hlási, že Vianoce už klopú na dvere. Tento rok sa do jej prípravy mohli zapojiť len žiaci 1. stupňa. Ich triedy sú krásne a vládne v nich tá pravá zimná a vianočná atmosféra. Veď napokon, posúďte sami. :-)

Už len pár dní nás delí od dlhoočakávaných Vianoc. Zároveň sa zatvára kapitola jedného kalendárneho roka a ten ďalší už netrpezlivo klope na dvere.

**Veľa šťastia v žiare svetiel stromčeka,
aby láska zavítala aj do Vášho domčeka.**

Na Vianoce mnoho radosti, v novom roku žiadne starosti.

**Prajeme Vám krásne, pokojné a zasnežené Vianoce. V roku 2021
nech ste zdraví, spokojní, dobre naladení a stále usmiati.**